

NAMN ATT MINNAS:

HANSSON I SKEGRIE

Vid bondeförbundets — som det då ännu hette — riksstämman i Karlstad i början av juli 1957 valdes lantbrukaren och riksdagsmannen Nils Hansson i Skegrie till partiets andre vice ordförande. Kort efteråt gjorde hr Hansson, vilken allmänt betraktades som den starke mannen i partiets koalitionsfientliga grupp, ett minnesvärt uttalande. Han lät nämligen meddela att han övervägde att motta ett erbjudande om den ledigblivna posten som jordbruksminister. »Ett sådant erbjudande har visserligen inte kommit, men om det kommer är det inte säkert att jag liksom förra gången säger nej», förklarade hr Hansson. »Detta innebär dock icke att jag ändrat min principiella inställning till koalitionen, utan anser att den bör upphöra så fort som möjligt.»

Denna programförklaring, som liksom innehåller kvintessensen av bondeförbundets ideologi tillämpad på en praktisk-politisk frågeställning, är mycket upplysande. Den kastar till och med ett klart ljus över de nu pågående centerpartistiska förehavanden, vilka kan förefalla den politiskt oinvigde som höjden av skumraskmanövrer.

Det erbjudande, varom hr Hansson siade, kom mycket riktigt kort efteråt och i slutet på juli inträdde han i regeringen såsom jordbruksminister. Hr Erlander, vilken knappast torde varit tillfrågad i sammanhanget, men dock i egenskap av statsminister har konungens uppdrag att svara för regeringens sammansättning, kunde med fog ta sig för pannan och travestera en gammal

Karl Gerhard-schlager: »Är det den ökända hästen från Skegrie...» Ty det var inget tvivel om att en femte kolonn gjort sin entré i koalitionskabinetten. Det nyutnämnda statsrådet Hansson tillbragte en stor del av sin ämbets-tid med att resa runt i Malmöhus län och tala om för sina väljare att han ingått i regeringen uteslutande för att störta den. Och mycket riktigt, snart nog kunde hans uppdragsgivare bland de skånska slättbönderna konstatera vilken hejare till karl, de utsett till sitt ombud. Redan tre månader efter Skegries utnämning till jordbruksminister var regeringen Erlander-Hedlunds saga all.

Mot bakgrund av denna statskonst förstår man som sagt lättare mycket som annars skulle kunna förefalla dunkelt i bondeförbundet-centerpartiets politik. Kanske skulle det verka alltför välskt om man tillgrepp ordet macchiavellism, men det finns ett gammalt bra svenskt ord som heter bondslughet. Ingen kan förvåna sig över att hr Hansson i Skegrie nämns bland hr Hedlunds presumtiva efterträdare.

*

Skegries koalitionsfientlighet — sådan den nu var — kan måhända verka förvånande med tanke på att han tidigare inte minst när han först gjorde sig känd inom SLU, närmast betraktats som radikal. Men hans väljare är lugna, betänksamma, trygga lantmän, och han märkte mycket snart koalitionen tilltagande impopularitet i hela Sydsverige. Det var nog för ho-

nom. Som koalitionsmotståndare och slättböndernas talesman mot skogsbönderna, representerade framför allt av koalitionsanhängaren Lars Eliasson, kunde han skaffa sig den politiska plattform han sökt alltsedan han år 1944 kom in i andra kammaren. Skegrie är nämligen en lika hänsynslös som principiös taktiker, som bedömer varje fråga uteslutande ur valpolitiska och personpolitiska synpunkter.

Efter sin framgång i koalitionsfrågan har han också inriktat hela sin aggressiva och våldsamma energi på att utmanövrera Lars Eliasson från den kronprinspost i partiet han till Skegries bittra besvikelse erhöill i Karlstad 1957, då Skegrie som framgått fick nöja sig med att bli andre vice ordförande, medan hans yngre rival Eliasson blev förste. Det har blivit ett spännande envig, ty visserligen fö-

reföll Eliassons ställning från början säker, men Skegrie är en formidabel konkurrent. Han är, säger hans politiska vedersakare, mycket begåvad för att vara bondeförbundare. Han är snabbare än Eliasson och besitter större fackkunskaper. Endast en gång har de bägge helhjärtat samverkat och det var när det gällde att med gemensamma ansträngningar få bort parti-sekreteraren Torsten Bengtsson ur bilden. Sedan dess har det varit strid på kniven.

Särskilt farlig för Eliasson anses Skegrie vara genom sin förmåga att alltid ligga i efterhand och så att säga göra sina utfall ur politiska bakhåll. Som ett exempel på detta anför den häpnadsväckande fräcka kovändning i pensionsfrågan som centerpartiet nyligen företagit. De initierade är nämligen av den uppfattningen att denna

kovändning tillkommit på Skegries initiativ för att göra Eliasson omöjlig. Visserligen är det sant att Skegrie i 1958 års pensionsutskott både genom sina inlägg och sin underskrift tagit bestämd ståndpunkt mot den politik han nu genomdrivit. Men till skillnad från Eliasson, som är bunden av sitt ännu aktuellare ståndpunktstagande i besparingsutredningen, har Skegrie underlåtit att söka förklara sig.

Man erinrar sig vad en föregångsman i fråga om bondeförbundsideologi, numera landshövding v. Heland, en gång yttrade i riksdagen: »Jag har inte ändrat min åsikt, bara mitt votum.» Hr Skegrie behöver inte säga

ens så mycket, eftersom han aldrig har några åsikter. Han utgår — måhända med all rätt — från att folk skall glömma allt vad han sagt och är följaktligen ständigt lika oskyldig och obunden. Den något mera samvetsömme hr Eliasson har däremot snärjt in sig i förklaringar, som kan komma att bringa honom på fall.

Så söker de bägge huvudaspiranterna på partiledarskapet i centerpartiet begagna varje tillfälle att lura varandra. Frågan är dock om inte hr Hedlund, som avsiktligt underlåtit att definitivt designera sin efterträdare, kommer att lura dem bägge. Johannes Mikael Antonsson väntar i kulissen.

G. U.